

APSTIPRINU

Profesionālās izglītības kompetences centrs

"Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola"

direktore Inga Auzina

2017.gada 2.maijā

**PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS
KOMPETENCES CENTRS
„LIEPĀJAS MŪZIKAS, MĀKSLAS
UN DIZAINA VIDUSSKOLA”**

Liepājas bērnu mākslas skolas filiāle, Toma iela 23/25, Liepāja

**UGUNSDROŠĪBAS INSTRUKCIJA
UN
RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ**

izstrādāts saskaņā ar 2016.gada 19.aprīļa

MK noteikumiem

nr.238 „Ugunsdrošības noteikumi.

004 - 03.4-2017,

Liepāja 2017

PLĀNA SATURS

	Tekstā lietotie termini, jēdzieni un saīsinājumi	4.
1.	VISPĀRĪGĀS UGUNSDROŠĪBAS PRASĪBAS	6.
2.	VISPĀRĪGA UN UGUNSDROŠĪBU RAKSTUROJOŠA INFORMĀCIJA PAR OBJEKTU	6.
2.1.	Izglītības iestādes nosaukums, adrese	6.
2.2.	Ugunsdrošībai nozīmīgās inženiertehniskās sistēmas	6.
2.3.	Apkures sistēmas ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība	6.
2.4.	Ventilācijas sistēmas ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība	7.
2.5.	Esošo ugunsgrēka dzēšanai paredzēto ugunsdzēsības līdzekļu raksturojums	7.
2.6.	Iespējamie ugunsgrēka izcelšanās riski un preventīvie pasākumi to mazināšanai	8.
2.7.	Maksimāli pieļaujamais cilvēku skaits objektā, darba laiks	9.
2.8.	Citas ugunsdrošības prasības un norādījumi	10.
3.	KĀRTĪBA, KĀDĀ TIEK UZTURĒTI EVAKUĀCIJAS CEĻI UN PIEBRAUCAMIE CEĻI PIE OBJEKTA	11.
4.	OBJEKTA UGUNSDROŠĪBAI NOZĪMĪGO INŽENIERTEHNISKO SISTĒMU EKSPLUATĀCIJAS PRASĪBAS	13.
5.	DROŠĪBAS PASĀKUMI, KAS VEICAMI UGUNSAIZSARDZĪBAS SISTĒMAS BOJĀJUMA LAIKĀ	13.
6.	UGUNSAIZSARDZĪBAS SISTĒMAS IEKĀRTU (IERĪČU) EKSPLUATĀCIJAS TERMIŅŠ	14.
7.	UGUNSBĪSTAMO DARBU VEIKŠANAS KĀRTĪBA	15.
8.	RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ	16.
8.1.	Ugunsdzēsības dienesta izsaukšanas kārtība	16.
8.2.	Dežuranta rīcība ugunsgrēka gadījumā	18.
8.3.	Atbildīgās personas rīcība ugunsgrēka gadījumā	19.
8.4.	Cilvēku evakuācijas kārtība	19.
8.5.	Individuālie aizsardzības pasākumi ugunsgrēka gadījumā	21.
8.6.	Kārtība, kādā tiek evakuēti cilvēki ar īpašām vajadzībām, un pasākumi evakuācijas nodrošināšanai	23.
8.7.	Tehnoloģisko iekārtu un inženiertīklu darbības apturēšanas kārtība	23.
8.8.	Elektroinstalācijas, elektroiekārtu un elektroierīču atvienošanas kārtība	23.
8.9.	Ugunsdrošībai nozīmīgo inženiertehnisko sistēmu (tai skaitā UAS) iedarbināšanas kārtība	24.
8.10.	Ugundzēsības līdzekļu izmantošanas kārtība	24.

8.11.	Materiālo vērtību evakuācijas kārtība	26.
9.	PIELIKUMI	27.

Izstrādāja: "Liepājas pilsētas un rajona Brīvprātīgo ugunsdzēšēju biedrība"

Tekstā lietotie termini un saīsinājumi

Atbildīgā persona par ugunsdrošību- par ugunsdrošību objektā ir atbildīgs ēkas, būves, to daļu vai zemesgabala īpašnieks (valdītājs) vai pārvadnieks, kurš rakstiskā veidā ir norīkojis atbildīgo personu par ugunsdrošību, kura ir ieguvusi profesionālo izglītību ugunsdrošībā vai saņēmusi apmācību ugunsdrošības jomā atbilstoši Izglītības un zinātnes ministrijas licencētai profesionālās izglītības programmai (ne mazāk par 160 stundām).

Elektroinstalācija – elektrosistēmas zemsprieguma daļa, kas pārvada un sadala elektroenerģiju lietotāja elektroietaisēs no elektroietaišu piederības robežas līdz elektroierīcei.

Evakuācija – cilvēku organizēta pārvietošanās uz drošu vietu ugunsgrēka vai citu briesmu gadījumā.

Evakuācijas ceļš - ceļš, kuru izmanto cilvēku evakuēšanai no jebkuras būves daļas līdz pilnīgai izejai no būves.

Evakuācijas plāns – vizuāli noformēti nepārprotami norādījumi, kā fiziskai personai rīkoties ugunsgrēka, avārijas vai bīstamas situācijas gadījumā un kā visātrāk nokļūt drošībā.

Objekts- būve vai tās daļa.

Publisks objekts – objekts, kurā tiek organizēts publisks pasākums, vai objekts, kurš neatkarīgi no tā faktiskās izmantošanas vai īpašuma formas kalpo sabiedrības kopējo vajadzību un interešu nodrošināšanai un kurš par maksu vai bez maksas ir pieejams ikvienai personai.

Preventīvie pasākumi- pasākumi, kurus veic, lai novērstu katastrofu iespēju.

Teritorija – zemesgabals, kurā atrodas objekts, un zemesgabals, kas robežojas ar objektu, vai neapbūvēts zemesgabals.

Ugunsgrēka izziņošanas sistēma – paredzēta akustisko un vizuālo trauksmes signālu padošana.

Ugunsbīstamie darbi – darbi, kuros izmanto atklātu liesmu vai kuros rodas dzirksteles, kā arī citi darbi, kas var izraisīt aizdegšanos.

Ugunsdzēsības hidrants(UH) - ugunsgrēka dzēšanai paredzēta ierīce ūdens nemitīšanai no ārējā ūdensvada tīkla.

Ugunsdzēsības ūdensapgādes sistēma – tīklu, aprīkojumu, iekārtu, ierīču un būvju kopums, kas paredzēts ugunsdzēsības ūdens resursu ražošanai, pārvadei (transportam), uzglabāšanai vai sadalei, kā arī inženiertīklu pievadiem un iekšējiem inženiertīkliem.

Sprādzienbīstama darba vide- ja pastāv vai var rasties gāzes, tvaiku, miglas vai putekļu veidā esošu uzliesmojošu, viegli uzliesmojošu vai īpaši viegli uzliesmojošu vielu un produktu (turpmāk — uzliesmojošas vielas) maisījumi ar gaisu, kuros normālos atmosfēras apstākļos pēc uzliesmojuma uguns izplatās visā maisījuma tilpumā. Uzliesmojošu vielu putekļu slāņi, nogulas un kaudzes uzskatāmas par sprādzienbīstamas vides avotu. Uzliesmojošas vielas, kuru fizikālo

un ķīmisko īpašību izpētē ir konstatēts, ka maisījumā ar gaisu tās nevar izraisīt sprādzienu, nav uzskatāmas par sprādzienbīstamas vides avotu.

VUGD - Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests.

NMPD - Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests.

VP - Valsts policija.

UAS - ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma- paredzēta ugunsgrēka atklāšanai, ugunsgrēka signalizācijai un citu darbību iniciēšanai.

1. VISPĀRĪGĀS UGUNSDROŠĪBAS PRASĪBAS

Atbildīgā persona nodrošina objektu un teritoriju ar tādiem konstruktīvajiem elementiem, inženiertūkliem, elektroinstalāciju, ugunsdrošībai nozīmīgām inženiertehniskām sistēmām un ierīcēm, kas atbilst normatīvajos aktos par būvniecību noteiktajām ugunsdrošības prasībām.

Objektu un teritoriju ekspluatātē atbilstoši noteiktajam lietošanas veidam, saskaņā ar būvprojektā (paskaidrojuma rakstā un apliecinājuma kartē) paredzētajiem un būvniecības gaitā pieņemtajiem ugunsdrošības risinājumiem un noteikto uguunsslodzi un ievērojot normatīvo aktu prasības ugunsdrošības jomā.

Šo noteikumu prasības objektos, kuros kompetentās iestādes ir ierobežojušas personām pārvietošanās brīvību, piemēro tiktāl, cik tās nav pretrunā ar šo iestāžu darbību regulējošo normatīvo aktu prasībām, kas saistītas ar brīvības atņemšanu un ierobežotām personas tiesībām brīvi pārvietoties.

2. VISPĀRĪGA UN UGUNSDROŠĪBU RAKSTUROJOŠA INFORMĀCIJA PAR OBJEKTU

2.1. Izglītības iestādes nosaukums, adrese

Publisks objekts- profesionālās izglītības kompetences centrs „Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola” Liepājas Bērnu mākslas skolas filiāle atrodas Toma ielā 23/25, Liepājā, tālrunis 63427403. Šobrīd atrodas LR Kultūras ministrijas, K. Valdemāra iela 11a, Rīgā pakļautībā. Kopējā objekta platība ir 763.9m². Galvenais lietošanas veids – skolas, universitātes un zinātniskās pētniecības ēka.

2.2. Ugunsdrošībai nozīmīgās inženiertehniskās sistēmas

Vistuvāk vidusskolai ir 2 ugunsdzēsības hidranti, kas atrodas Republikas/Toma ielu krustojumā (nr.305) un Ludviķa/Toma ielu krustojumā (nr.608).

Tuvāko ūdens ugunsdzēsības hidrantu atrašanās shēma atspoguļota *pielikumā nr.1*.

Ūdens ūdensvadu atrašanās vieta apzīmēta ar zīmi (tikai piemērs):

2.3. Apkures sistēmas ugusbīstamība un sprādzienbīstamība

Skolas siltumapgādi nodrošina AS „Liepājas enerģija” uz noslēgtā līguma pamata (līguma slēdzējs- PIKC LMMDV).

Iestādes siltumtīklu, tai skaitā siltummezgla, siltumtrases, ūdenssūkņu, apkures un karstā ūdens automātikas tehnisko apkalpošanu un siltumtīklu uzturēšanu visu diennakti nodrošina

SIA „Liepājas enerģija”, ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība nepastāv.

2.4.Ventilācijas sistēmas ugunsbīstamība un sprādzienbīstamība

Objekts aprīkots tikai ar dabīgo ventilācijas sistēmu. Visās ēkās nepieciešamas sistēmu tīrīšanas un apsekošanas darbi, kā arī MK not.nr.238 8.pielikuma- „Apkures ierīces, iekārtas, dūmvadu un dabīgās ventilācijas kanālu tehniskā stāvokļa pārbaudes akta” sastādīšana.

Dabīgās ventilācijas kanālus pārbauda un tīra ne retāk kā reizi piecos gados.

Mehāniskās ventilācijas sistēma, kas nosūc degtspējīgas gāzes, tvaikus vai putekļus, ir sprādziendrošā izpildījumā, un to aprīko ar aizsargierīcēm, kas nepieļauj svešķermeņu iekļūšanu sistēmā. Šādu ventilācijas sistēmu pārbauda un tīra ne retāk kā reizi gadā.

2.5.Esošo ugunsgrēka dzēšanai paredzēto ugunsdzēsības līdzekļu raksturojums

Objekta ugunsbīstamības līmenis- vidējs. Nepieciešamā ugunsdzēšamo aparātu dzēstspēja- 211A 1060B, tātad objektā ir nepieciešami 5 gab. pulvera ugunsdzēšamie aparāti ar dzēšanas klasi 43A 233B.

Objekts ir nodrošināts ar sekojošiem pārnēsājamiem ugunsdzēšamajiem aparātiem, kuru atrašanās vietas ir apzīmētas ar zīmi :

**Ugunsdzēsības aparātu aprēķins A un B klases ugunsgrēkiem,
kas atrodas objektā**

Ugunsdzēsības aparāta tips	Ugunsdzēsības aparātu daudzums	Ugunsdzēsības aparāta dzēstspēja	Ugunsdzēsības aparātu dzēstspēja
OU-2 (1,4 kg CO ₂)	1 gb	34B	34B
PA-6 (6kg ABC)	1 gb	27A 183B	27A 183B
PA-6 (6kg ABC)	5 gb	43A 233B	215A 1165B
Kopā:			242A 1382B

Objektā pārnēsājamo ugunsdzēšanas līdzekļu daudzums ir pietiekams un atbilst MK not.nr.238 prasībām. Citu ugunsdzēsības līdzekļu objektā nav.

Objektā esošos ugunsgrēka dzēšanai paredzētos ugunsdzēsības līdzekļus drīkst izmantot tikai ugunsgrēka dzēšanai un tikai speciāli apmācīta(objektā atbildīgais par ugunsdrošību) un rakstiskā veidā norīkota persona (*pielikums nr.2*). Objektā atbildīgais par ugunsdrošību ir norīkota Smaida Rubeze (*pielikums nr.3*).

2.6. Iespējamie ugunsgrēka izcelšanās riski un preventīvie pasākumi to mazināšanai

Ugunsgrēks iestādē var izcelties:

- elektroinstalācijas bojājuma rezultātā;
 - nepareizas elektroiekārtu ekspluatācijas rezultātā;
 - atklātas liesmas izmantošana ēkas telpās;
 - darbinieku vai apmeklētāja smēķēšana, ugunsdrošības noteikumu pārkāpšana;
 - neuzmanīgas rīcības ar uguni rezultātā;
 - ļaunprātīgas dedzināšanas rezultātā;
 - terorakts.
- Atkarībā no ugunsgrēka izcelšanās vietas, izplatīšanās virziena un ātruma, ugunsgrēka radītajiem bīstamajiem faktoriem (dūmgāzes, liesma, siltumizstarojums, degšanas produkti) var tikt pakļauts dažāds skaits darbinieku, skolnieku un apmeklētāju, kā arī iestādes īpašums.
 - Ugunsgrēks var attīstīties kā atklāta degšana pa mēbeļu un apdares materiālu virsmu, arī kā slēgta degšana zem apmetuma, elektrības vadu kanālos, vienā vai vairākās blakus esošajās telpās.
 - Ugunsgrēka izplatība pa visu stāvu vai visu ēku maz ticama, jo iestādē viegli uzliesmojošas vielas praktiski netiek lietotas. Ikdienā var tikt izmantotas elektroiekārtas, kuru bojājumi var izraisīt reālus ugunsgrēka draudus un apdraudēt darbinieku, skolnieku un apmeklētāju dzīvības. Ugunsgrēka draudi, ko var izraisīt smēķēšana, neuzmanīga rīcība ar uguni, atklātas liesmas lietošana telpās, kā rezultātā sākotnēji var aizdegties papīri, mēbeles u.tml. maz ticami, jo atklāta uguns iestādē netiek lietota.
 - Ugunsgrēka draudi varētu būt no ugunsgrēka tuvumā esošajām ēkām, kā arī ļaunprātīga dedzināšana.
 - Ugunsgrēka gadījumā draudi skolniekiem un audzinātājiem maz ticami, jo no ēkas 2. un 1. stāviem ir piecas evakuācijas izejas, kas nodrošina ātru cilvēku evakuāciju ārpus objekta.
 - Plaša ugunsgrēka gadījumā riskam var būt pakļautas arī blakus esošās ēkas.
 - Iestādē ir ierīkota automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma. Trauksmes gadījumā pulsts izdod skaņas signālu ar uzstādītām trauksmes sirēnu palīdzību, kuras izvietotas objekta evakuācijas ceļos, kas nodrošina ugunsgrēka savlaicīgu atklāšanu, apziņošanu un tā dzēšanu.
 - Ugunsgrēks var izcelties arī elektroietaises bojājuma vai nepareiza remonta gadījumā.
 - Īssavienojumi elektroapgādes kabeļos un vados iespējami, nepareizi ekspluatējot

elektroiekārtu, to pārslodze, savlaicīgu elektroinstalācijas vadu izolācijas pretestības mēriju neveikšana un elektroinstalācijas izolācijas mehāniskie bojāumi, kā rezultātā ēka var palikt bez energoresursu padeves.

- Objektā vismaz 1 reizi 10 gados jāveic elektroinstalācijas izolācijas pretestības mēriju neveikšana un elektroiekārtu, zemējuma ierīces un zemējumvada nepārtrauktības pretestības un zibensaizsardzības sistēmas pārbaudi un par to ir jāsastāda akts (*MK not.nr.238 6. un 7.pielikums*). Pēdējo reizi **elektroinstalācijas izolācijas un zemējuma pretestības mēriju tika veikti 2013.gada 2.decembrī** (pakalpojuma sniedzējs- SIA OMS), pēc ugunsdrošības noteikumiem nr.82 šie mēriju derīgi līdz **2019.gada 2.decembrim**.
- Objekts nav aprīkots ar zibensaizsardzības sistēmu.
- Šīs iestādes darbiniekiem jārīkojas atbilstoši izstrādātajam rīcības plānam ugunsgrēka gadījumā (*šīs instrukcijas 8.punkts*).

Riska un kaitējuma mazināšanai veicami šādi pasākumi:

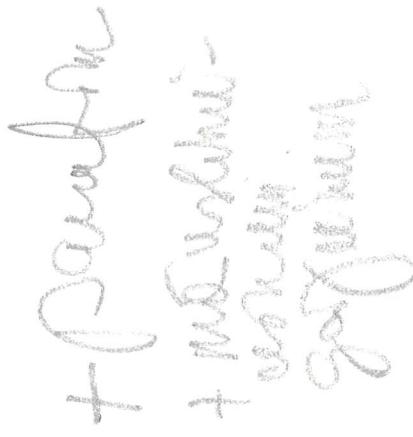
- ugunsdrošības pasākumu plānošana;
- ugunsdrošības noteikumu ievērošana;
- savlaicīga aizdegšanās konstatēšana un operatīvas rīcības nodrošināšana tās likvidēšanai;
- darbinieku un skolnieku instruktāža un apmācība- ne retāk kā divas reizes gadā;
- UAS ierīkošana un tās regulāra pārbaude;
- ēku un telpu aizsardzība pret tīšu dedzināšanu;
- rīcības plāna ugunsgrēka gadījumā pilnveidošana.

2.7. Maksimāli pieļaujamais cilvēku skaits objektā, darba laiks

Saskaņā ar MK not.nr. 238 p.326, kas nosaka, ka publiskajā objektā cilvēku skaits un tiem paredzēto vietu skaits nedrīkst pārsniegt šajos noteikumos vai būvprojektā paredzēto skaitu. Minimālā platība vienam cilvēkam ir 1 m² (izņemot izglītības iestādes un telpas ar stacionāri pie grīdas piestiprinātām sēdvietām). Attiecīgi pēc kopējās telpu platības S-764m² objektā maksimāli pieļaujamais cilvēku skaits ir 764 personas.

Darba laiks:

- darba dienās no 8.30 - 20.00
- sestdienās un svētdienās SLĒGTS.

2.8. Citas ugunsdrošības prasības un norādījumi

- Būvkonstrukcijas ugunsizsarglīdzekļa bojājuma vietu vai tās ugunsdrošo īpašību zudumu novērš.
- Ugunsdrošās konstrukcijas neblīvo vietu aizdara ar blīvējošiem, dūmus necaurlaidīgiem materiāliem, kuriem ir atbilstoša normatīvajos aktos par būvniecību noteiktā ugunsizturības robeža.
- Pagrabā, cokolstāvā vai pazemes stāvā vietas, kur pazemes inženiertīklu ievadi šķērso objekta konstrukcijas, ir hermētiskas (gāzu necaurlaidīgas).
- Objektā, kas augstāks par diviem stāviem, katru kāpņu telpas stāvu nodrošina ar attiecīgā stāva kārtas numuru. Šā punkta prasības neattiecas uz objektu, kas ir viendzīvokļa objekts.
- Lai nepieļautu dūmu un citu degšanas produktu izplatīšanos ugunsgrēka gadījumā, durvis, kas atdala kāpņu telpu no citas nozīmes telpas, aprīko ar pašaizveres mehānismiem un noblīvētām piedurlīstēm. Šā punkta prasības neattiecas uz durvīm, kas atdala dzīvokli no kāpņu telpas.
- Durvis, aizkari un vārti ugunsdrošā konstrukcijā ir pastāvīgi aizvērtā stāvoklī, ja to aizvēšanu nenodrošina automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma vai automātiskā ugunsdzēsības sistēma.
- Ierīci, kas paredzēta ciešai duryju, vārtu un aizkara aizvēšanai ugunsdrošā konstrukcijā, uztur darba kārtībā.
- Ja degtspējīgus priekšmetus vai vielas uzglabā noliktavas telpās pagrabā vai cokolstāvā, šajās telpās nodrošina dūmu izvadīšanu.
- Objektā un teritorijā vielas un priekšmetus uzglabā, nemot vērā to fizikālās un ķīmiskās īpašības.

Objektā un teritorijā aizliegts:

- ✖ uzkopšanai izmantot degtspējīgus šķidrumus, kuri nav speciāli paredzēti šim nolūkam;
- ✖ atstāt bez uzraudzības iekurtas apkures ierīces, kā arī elektriskajam tīklam pievienotas sadzīves elektroiekārtas un elektroierīces, izņemot gadījumu, ja to pieļauj ierīces ekspluatācijas instrukcija;
- ✖ izmantojot atklātu uguni, atkausēt aizsalušus cauruļvadus;

- ✖ novietot balonus ar degtspējīgām vai oksidējošām gāzēm, kā arī šķidras bīstamas vielas pagrabos, cokolstāvos, bēniņos, uz balkoniem un lodžijām;
 - ✖ ugunsdrošības atstarpēs novietot degtspējīgus materiālus un priekšmetus;
 - ✖ ierobežot teritoriju tā, ka tiek traucēta ugunsdzēsības transportlīdzekļu piekļūšana objektam;
 - ✖ izliet šķidras degtspējīgas vielas kanalizācijas sistēmā;
 - ✖ uzglabāt degtspējīgus atkritumus ārpus īpaši izraudzītām un iekārtotām vietām;
 - ✖ smēkēt objekta telpās un teritorijā.
- Teritoriju uztur brīvu no degtspējīgiem atkritumiem, bet 10 m platu joslu ap objektu attīra no sausās zāles un kultūraugu atliekām.
 - Atbildīgā persona veic pasākumus, lai teritorijā nenotiktu kūlas vai zāles degšana.
 - Ceļus un piebrauktuves pie objekta un ugunsdzēsības ūdensņemšanas vietām uztur tā, lai nodrošinātu ugunsdzēsības transportlīdzekļu piekļūšanu. Automātiski atveramiem vārtiem un barjerām nodrošina manuālu atvēršanu.
 - Ja teritorijā izlijušas šķidras degtspējīgas vielas, tās nekavējoties savāc, un vietas, kur tās izlijušas, apkaisa ar absorbējošu vielu. Absorbējošo vielu pēc tam savāc un uzglabā speciāli iekārtotā un apzīmētā vietā.

3. KĀRTĪBA, KĀDĀ TIEK UZTURĒTI EVAKUĀCIJAS CEĻI UN PIEBRAUCAMIE CEĻI PIE OBJEKTA

Katra stāva gaitenī izvietoti “Evakuācijas plāni ugunsgrēka gadījumā”. Evakuācijas plānam ir grafiskā un teksta daļa.

Durvis evakuācijas ceļos ir viegli atveramas no telpas iekšpuses bez aizkavējuma un šķēršļiem un ir apzīmētas ar zīmi un .

Par aizkavējumu tiek uzskatīts jebkurš šķērslis, kas liezd atvērt durvis ilgāk par trim sekundēm.

Evakuācijas ceļi un izejas tiek apzīmētas ar zīmēm:

Avārijas un evakuācijas apgaismojuma tīkli un ierīces tiek uzturēti lietošanas kārtībā. Evakuācijas apgaismojuma (evakuācijas izeju izgaismoto rādītāju un evakuācijas virziena izgaismoto rādītāju) rezerves elektroapgādes elementi nodrošina tīkla darbību vismaz 30

minūtes. Evakuācijas izeju izgaismoto rādītāju un evakuācijas virziena izgaismoto rādītāju zīmes ir ieslēgtas pastāvīgi vai ieslēdzas evakuācijas laikā.

Par izgaismoto zīmju pārbaudes rezultātiem, ko veic ne retāk kā vienu reizi mēnesī sastāda aktu.

Piebraukšanas ceļi brīvi pieejami darba dienās darba laikā no Toma ielas puses cauri vienīgajiem vārtiem. Ārpus darba laika vārti ir ciet, atslēgas ir pieejamas pie dežurējošā personāla.

Evakuācijas ceļos aizliegts:

- ✖ iebūvēt turniketus, bīdāmās, paceļamās durvis vai virpuļdurvis, ja tās nav aprīkotas ar ierīcēm manuālai atvēršanai vai ierīcēm, kas nodrošina automātisku atvēršanu un nobloķēšanu atvērtā stāvoklī ugunsgrēka gadījumā (izņemot objektu, kurā var atrasties līdz 10 cilvēkiem);
- ✖ iestiklot atklātās zonas uz dūmaizsargātu kāpņu telpu;
- ✖ cilvēku evakuācijai paredzētās durvis aprīkot ar aizdariem, aizbīdņiem un slēdzenēm, kas liez atvērt durvis ilgāk par trim sekundēm vai citādi ierobežot to atvēršanu no iekšpuses;
- ✖ kāpņu telpās ierīkot telpas, kas paredzētas citam lietošanas mērķim (veidam), izvietot cauruļvadus, kas paredzēti sašķidrinātai gāzei vai degtspējīgiem šķidrumiem, ventilācijas vadus, iebūvētus skapjus, atklāti izvietotus elektroapgādes kabeļus vai vadus spriegumam virs 230 V, izejas no kravas liftiem vai pacēlājiem, kā arī izvietot iekārtas un būvkonstrukcijas, kuras ir izvirzītas ārpus sienu plaknēm līdz 2,2 m augstumam no pakāpieniem vai kāpņu laukumiem;
- ✖ evakuācijai paredzētās durvis, kā arī pārejas uz būves daļām un izeju uz ārējām evakuācijas kāpnēm aizkraut ar mēbelēm, iekārtām un priekšmetiem;
- ✖ pārbūvēt evakuācijas ceļus vai mainīt duryju vēršanās virzenu, neievērojot būvnormatīvos noteiktās prasības;
- ✖ izvietot dekorācijas, apdares materiālus (spoguļus vai citus gaismu atstarojošus pārklājumus) vai apgaismes iekārtas, kas var maldināt cilvēkus evakuācijas laikā. Šā punkta prasības attiecas arī uz cilvēku evakuācijai paredzētajām durvīm;
- ✖ novietot priekšmetus, mēbeles, iekārtas un citus materiālus kāpņu telpās, kā arī tieši zem atklātām kāpnēm, kāpņu laidiem un laukumiem;
- ✖ izvietot uz grīdas segumu (pārklājumu) un dekorācijas, kas traucē vai apgrūtina cilvēku evakuāciju;

- ✖ izvietot dekorācijas un apdares materiālus, kas var veicināt ugunsgrēka izplatīšanos.

4. OBJEKTA UGUNSDROŠĪBAI NOZĪMĪGO INŽENIERTEHNISKO SISTĒMU EKSPLUATĀCIJAS PRASĪBAS

Par ārējo ugunsdzēsības ūdensapgādes sistēmu (UH) atbild SIA „Liepājas ūdens”.

Piebrauktuvi ugunsdzēsības ūdenspemšanas vietai uztur tā, lai ugunsdzēsības tehnika varētu pa to pārvietoties jebkurā gadalaikā.

Aizliegts:

- ✖ ierīkot stāvvietu un novietot transportlīdzekli uz ugunsdzēsības hidranta akas vai aizkraut to;
- ✖ novietot vielas un priekšmetus 1,5 m rādiusā no ugunsdzēsības hidranta akas.

Objektā iekšējo ugunsdzēsības ūdensvada krānu nav.

5. DROŠĪBAS PASĀKUMI, KAS VEICAMI UGUNSAIZSARDZĪBAS SISTĒMAS BOJĀJUMA LAIKĀ

- Objekta atbildīgā persona nodrošina UAS (panelis atrodas objekta 1.stāvā dežuranta telpā) tehnisko apkopi un tehniskās apkopes kontroli.
- Ugunsaizsardzības sistēmai nodrošina tehnisko apkopi un remontu atbilstoši:
 - ugunsaizsardzības sistēmu būvniecību un ekspluatāciju regulējošo normatīvo aktu prasībām;
 - piemērojamo standartu prasībām;
 - ugunsaizsardzības sistēmas elementu ražotāju prasībām;
 - objekta ekspluatācijas īpatnībām.
- UAS trauksmes signālu vai signālu par sistēmas un sakaru kanāla bojājumu pārraida uz paneli, kuru no plkst.8.00-20.00 uzrauga instruēta persona- dežurants, bet ārpus darba laika signāls automātiski tiek novirzīts uz Apsardzes firmas galveno paneli.
- Atbildīgā persona nodrošina dežurantam, kura uzrauga UAS, ugunsdrošības instruktāžu (*pielikums nr.4*) par:
 - UAS darbspējas noteikšanas kārtību;
 - UAS ekspluatācijas nosacījumiem;
 - aizsargājamo telpu nosaukumiem un atrašanās vietām.
 - rīcību gadījumā, ja no UAS pienāk trauksmes signāls par ugunsgrēka izcelšanos vai sistēmas bojājumu, kā arī rīcību stacionārās ugunsdzēsības

sistēmas darbības laikā un pēc sistēmas funkciju izpildes. Personai, kura uzrauga UAS, ir pienākums zināt šajos punktos minēto informāciju.

- Ar *SIA MEGA SARGS* noslēgtais līgums par tehnisko apsardzi un UAS tehnisko apkopi un remontu neatbrīvo objekta atbildīgo darbinieku no atbildības par šīs sistēmas ekspluatāciju.
- Objekta atbildīgā persona nodrošina brīvu piekļūšanu ugunsaizsardzības sistēmu ierīcēm, lai varētu veikt to pārbaudi, tehnisko apkopi un remontu.
- UAS iedarbošanās gadījumus (tai skaitā iedarbošanās gadījumus tehniskās apkopes gaitā) un bojājumus reģistrē „*Ugunsaizsardzības sistēmas iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnālā*”(MK not.nr. 238 9.pielikums).
- UAS darbspēju atjauno pēc iespējas īsākā laikā, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā pēc sistēmas iedarbošanās vai bojājuma konstatēšanas brīža.
- Ja darbspējas atjaunošanai nepieciešama UAS pilnīga vai daļēja atslēgšana, nodrošina, rakstiski apstiprinātos, ugunsdrošības pasākumus, kas kompensē atslēgtās sistēmas funkcijas.
- Par šiem ugunsdrošības pasākumiem veic nodarbināto instruktāžu un ierakstus „*Ugunsdrošības instruktāžas uzskaites žurnālā*” (MK not.nr. 238 10.pielikums).
- Veicamie ugunsdrošības pasākumi, kas kompensē atslēgtās UAS funkcijas(atkarībā no tā kā nedarbojas UAS- viena vai vairākas zonas, kā arī no izglītojamo un darbinieku skaita, kas atrodas bojājuma zonā):
 - nodrošināt katru objekta stāva apsekošanu 1 reizi 30 minūtēs, ko veic dežūrējošais personāls;
 - nozīmēt atbildīgo personu, kas evakuācijas gadījumā apziņos cilvēkus, kuri atrodas UAS bojājuma zonā.

6. UGUNSAIZSARDZĪBAS SISTĒMAS IEKĀRTU (IERĪČU)

EKSPLUATĀCIJAS TERMIŅŠ

UAS ierīču ekspluatācijas termiņš nedrīkst pārsniegt ražotāja noteikto ekspluatācijas termiņu.

Objekta tehniskās apsardzes un UAS apkopes veicējs (*SIA MEGA SARGS, Līgums no 2016.gada 1.septembra*) nedod sistēmai ekspluatācijas termiņu.

Objekta atbildīgā persona nodrošina brīvu piekļūšanu UAS ierīcēm, lai varētu veikt to pārbaudi, tehnisko apkopi un remontu.

Ekspluatējot ugunsdrošībai nozīmīgās inženiertehniskās sistēmas **aizliegts:**

✖ pārbūvēt vai demontēt ugunsdrošībai nozīmīgās inženiertehniskās sistēmas vai

to daļas un ierīces, neievērojot būvniecību un ugunsdrošību regulējošo normatīvo aktu prasības, kā arī veikt darbības vai izmaiņas ugunsdrošībai nozīmīgajā inženiertehniskajā sistēmā un aizsargājamā zonā, ja tas ietekmē UAS darbspēju vai to funkciju izpildi;

- ✖ atslēgt automātisko UAS vai pārslēgt to no automātiskā vadības režīma uz manuālo vadības režīmu, izņemot gadījumu, ja būvdarbu vai citu darbu laikā šī sistēma var tikt bojāta;
- ✖ atslēgt UAS funkcijas, mainīt sistēmas darbības režīmu;
- ✖ aizkraut pieejas pie UAS ierīcēm un iekārtām;
- ✖ piekārt vai piestiprināt priekšmetus pie UAS ierīcēm, iekārtām, cauruļvadiem un kabeļiem.

7. UGUNSBĪSTAMO DARBU VEIKŠANAS KĀRTĪBA

Ikdienā objekta teritorijā ugunsbīstamie darbi netiek veikti. Ja rodas nepieciešamība veikt šādus darbus, ievērot zemāk norādītās drošības prasības.

Norīkojot nodarbināto veikt Ugunsbīstamos darbus, objekta atbildīgajai personai ir pienākums, norīkotajam darbiniekam izsniegt speciālu rīkojumu ugunsbīstamā darba veikšanai pagaidu vietā “*NORĪKOJUMS UGUNSBĪSTAMĀ DARBA VEIKŠANAI*”(MK not.nr.238 11.pielikums). Norīkojumu sastāda divos eksemplāros. Viens eksemplārs atrodas pie darba veicēja visu darbu veikšanas laiku, otrs – pie norīkojuma izdevēja. Norīkojuma izdevējs to uzglabā vismaz trīs diennaktis pēc ugunsbīstamo darbu pabeigšanas.

Avārijas gadījumā ugunsbīstamos darbus objektā var veikt atbildīgās personas vai tās rakstveidā pilnvarotas personas klātbūtnē bez norīkojuma.

Pirms norīkojuma izdošanas atbildīgā persona vai tās rakstveidā pilnvarota persona nodrošina iespējamā ugunsgrēka riska novērtējumu klātienē darba veikšanas vietā, nosakot:

- 🔥 sagatavošanās darbus un to izpildes secību;
- 🔥 ugunsdrošības pasākumus, darba vietā izvietojamos ugunsdzēsības līdzekļus;
- 🔥 VUGD izsaukšanas kārtību un līdzekļus;
- 🔥 gaisa kontroles kārtību sprādzienbīstamas vides noteikšanai;
- 🔥 darba vietas kontroles kārtību pēc darba beigām un pārtraukumos;
- 🔥 izpildītāju, kas atbildīgs par vietas sagatavošanu ugunsbīstamiem darbiem;
- 🔥 izpildītāju, kas atbildīgs par darbu norisi un darba vietas kontroli pēc darba pabeigšanas vai pārtraukumos;
- 🔥 darba veicēju.

Ugunsbīstamo darbu pagaidu vietas uzraudzību nodrošina vismaz četras stundas pēc ugunsbīstamo darbu pabeigšanas.

Pabeidzot ugunsbīstamos darbus, darba veicējs:

- 🔥 norīkojumā izdara ierakstu par datumu un laiku, kad darbi pabeigti;
- 🔥 norīkojumā izdara ierakstu par darba vietas pārbaudes datumu un laiku;
- 🔥 paraksta norīkojumu.

Atbildīgā persona vai tās rakstveidā pilnvarota persona pēc ugunsbīstamo darbu pabeigšanas un darba vietas pārbaudes paraksta norīkojumu.

Ugunsbīstamo darbu pagaidu vietas nodrošina ar ugunsdzēsības līdzekļiem (parasti līdz 50m^2 1 gab.ugunsdzēšamo aparātu ar dzēstspēju 27A 144B).

Vietu, kur paredzēts veikt ugunsbīstamo darbu, 5 m attālumā atbrīvo no degtspējīgiem materiāliem.

Ja vietu, kur paredzēts veikt ugunsbīstamo darbu, 5 m attālumā nav iespējams atbrīvot no degtspējīgiem materiāliem, tos aizsargā no aizdegšanās.

Ja ugunsbīstamie darbi tiek veikti ēku vai būvju degtspējīgu konstrukciju vai materiālu tuvumā, tās jāaizsargā pret aizdegšanos un sakarsēšanu un jānodrošina pret dzirksteļu nokļūšanu uz šīm konstrukcijām vai materiāliem.

Veikt Ugunsbīstamos darbus sprādzienbīstamā vidē objekta telpās un teritorijā ir aizliegti.

8.RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ

Personu pienākums ir nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos vai darbības, kas var izraisīt ugunsgrēku, kā arī, atrodoties būvē, nekavējoties evakuēties, atskanot ugunsgrēka trauksmes signālam vai pamanot ugunsgrēku.

8.1.Ugunsdzēsības dienesta izsaukšanas kārtība

Ikvienš, kurš pamanījis ugunsgrēku:

- ✓ Nekavējoties nospiest trauksmes signalizācijas pogu, kas apzīmēta ar zīmi
- ✓ **Paziņot VUGD, zvanot uz tālruņa numuru 112 nosaucot:**
- ✓ ugunsgrēka izcelšanās adresi (*Toma iela 23/215, Liepāja, Liepājas Bērnu mākslas skola*);
- ✓ ēkas tipu un stāvu skaitu (*mūra 2-stāvu ēka*);
- ✓ konkrētu ugunsgrēka izcelšanās vietu (*ēkas daļu, stāvu, kabinetu, pagrabs/bēniņi, kāpļu telpa*);

- ✓ ugunsgrēka raksturojumu (*redzams sadūmojums vai atklāta liesma*);
- ✓ nosaucot aptuveno cilvēku skaitu, kas atrodas ugunsgrēka zonā vai ir cietuši cilvēki-cik?;
- ✓ savu vārdu, uzvārdu;
- ✓ savu tālruņa numuru;
- ✓ nenolikt klausuli pirms nav sniegtas atbildes uz visiem ugunsdzēsības un glābšanas dienesta operatora jautājumiem.

Klausuli pirmais noliek VUGD dispečers!!!

8.2. Dežuranta rīcība ugunsgrēka gadījumā:

- ✓ paziņot par ugunsgrēku VUGD pa tālr. **112**:
- ✓ ja nav nostrādājusi AUS, tad to iedarbina mānuāli, nospiežot trauksmes signalizācijas pogu
- un paziņo SIA MEGA SARGS Operatīvajai grupai;
- ✓ direktorei **29107355 - Inga Auziņa**;
- ✓ atbildīgajam par ugunsdrošību **28316525 - Smaida Rubeze**;
- ✓ evakuēt cilvēkus pa tuvāko evakuācijas ceļu, vadoties pēc evakuācijas ceļu zīmēm un izgaismotām izejas norādes zīmem;
- ✓ atslēgt vai pārslēgt uz avārijas režīmu elektroietaises un aparatūru, kas atrodas ugunsgrēka zonā, ja nepieciešams – pārtrauc elektroenerģijas padevi visai ēkai;
- ✓ veikt iespējamos pasākumus ugunsgrēka ierobežošanai un likvidēšanai izmantojot ēkā izvietotos ugunsdzēsības līdzekļus un inventāru;
- ✓ nepieciešamības gadījumā paziņot:
 - VP pa tālr. **110**;
 - NMPD pa tālr. **113**;
 - Latvenergo pa tālr. **80 200 400**.
- ✓ sagaidīt VUGD apakšvienības ierašanos;
- ✓ līdz ar ugunsdzēsēju apakšvienības ierašanos jāpakļaujas ugunsdzēsības dienesta vecākajam virsniekam - GDV un jārīkojas atbilstoši viņa norādījumiem. Nekavējoties informēt par:
 - cilvēkiem, kuri atrodas vai varētu atrasties ugunsgrēka apdraudētajā vietā;
 - evakuācijas gaitu;
 - degšanas ilgumu un vietu, iespējamo ugunsgrēka iemeslu;
 - ūsāko ceļu līdz ugunsgrēka vietai;
 - objekta ugunsdzēsības ūdensnemšanas vietām un piebraukšanas ceļiem;
 - ugunsbīstamību, sprādzienbīstamību un citiem bīstamiem faktoriem.

8.3. Atbildīgās personas rīcība ugunsgrēka gadījumā:

- ✓ pārliecināties, vai ir izsaukts VUGD, nepieciešamības gadījumā atkārtot izsaukumu pa tālruni **112**;
- ✓ veikt nepieciešamos pasākumus, lai evakuētu cilvēkus un iespēju robežās nodrošinātu materālo vertību saglabāšanu, censties evakuācijas laikā novērst paniku;
- ✓ pārliecināties vai ir atslēgas elektroietaises un aparatūra, kas atrodas ugunsgrēka zonā, izslēgt ventilāciju un veikt citus pasākumus, lai apturētu vai ierobežotu ugunsgrēka tālāku izplatīšanos, vadoties no konkrētās situācijas;
- ✓ iespēju robežās pārliecināties, vai visi cilvēki ir pametuši telpas;
- ✓ neļaut cilvēkiem iejet atpakaļ objektā, piedumotās telpās, kā arī tur, kur iespējama celtniecības konstrukciju sagrūšana;
- ✓ organizēt ugunsdzēsēju apakšvienības sagaidīšanu, ja nepieciešams, norīkot personālu ugunsdzēsības un glābšanas dienesta apakšvienības sagaidīšanai, lai norādītu īsāko ceļu līdz ugunsgrēka vietai un tuvākos ūdens avotus;
- ✓ nepieciešamības gadījumā paziņot:
 - NMPD pa tālruni **113**;
 - VP pa tālruni **110**.
- ✓ līdz ar ugunsdzēsēju apakšvienības ierašanos jāpakļaujas ugunsdzēsības dienesta vecākajam virsniekam - GDV un jārīkojas atbilstoši viņa norādījumiem;
- ✓ informēt GDV par cilvēkiem, kas atrodas vai varētu (arī šaubu gadījumā vai, ja nav drošas parliecības, ka visi ir pametuši degošas telpas - informēt GDV) atrasties ekā, par objekta specifiku, iespējamiem bīstamiem faktoriem, kā arī sniegt citu GDV nepieciešamo informāciju.

8.4. Cilvēku evakuācijas kārtība

- Objektā pavisam atrodas **sešas evakuācijas izejas**, kas izved laukā visus ēkā esošos cilvēkus no ēkas 2., 1. un pagraba stāviem tieši laukā. Trīs evakuācijas izejas, kur divas atrodas katrā ēkas sānā un viena galvenā no ēkas vidus daļas ved ārā no ēkas 1.stāva. No 2.stāva viena izeja ved uz 1.stāvu un divas sānu izejas ved tieši laukā no ēkas. Vēl viena neatkarīga evakuācijas izeja ved ārā no ēkas pagraba stāva.
- Lai nepieciešamības gadījumā būtu skaidra un nepārprotama cilvēku evakuācijas kārtība, nepieciešams ne retāk kā vienu reizi mācību gada ietvaros veikt praktiskās nodarbības

cilvēku evakuācijas gadījumiem. Organizējot praktiskās nodarbības, objekta vadītājs uzaicina VUGD pārstāvi.

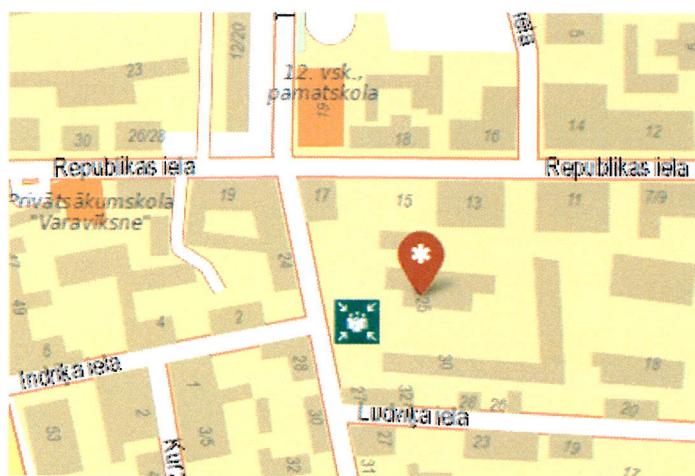
- Praktisko nodarbību laikā tiek praktiski pārbaudīta nodarbināto rīcību, kuru vērtē speciāli norīkoti praktisko nodarbību novērotāji (Objekta, VUGD un Liepājas BUB pārstāvji). Novērotāju uzdevums ir fiksēt atbildīgo personu darbības, izvērtēt problēmas un sniegt priekšlikumus par grozījumiem ugunsdrošības instrukcijā.
- Organizējot cilvēku evakuāciju, jādara viss, lai novērstu iespējamo panikas izcelšanos.
- Primāri tiek evakuēti visi izglītojamie un cilvēki ar garīgiem un fiziskiem veselības traucējumiem un cilvēki no telpām, kurās ugunsgrēka apstākļos viņu dzīvība un veselība ir visvairāk apdraudēta, kā arī no augšstāviem, atstājot telpu, jāaizver aiz sevis visas durvis un logi, jo svaiga gaisa piekļuve veicina straujāku uguns izplatīšanos.

Evakuācijas kārtība:

- Ja atskanējusi trauksmes signalizācija – nekavējoties uzsākt cilvēku evakuāciju.

Evakuācijas pasākumi:

- Lielu avāriju vai katastrofālu situāciju gadījumā, kā arī gadījumā, ja atskanējusi trauksmes signalizācija darbinieki, izglītojamie un apmeklētāji evakuējas no telpām, vai, pat var tikt evakuēti no objekta teritorijas.
- Objektā esošie darbinieki un pedagogi palīdz izglītojamajiem evakuēties no ēkas, norādot ūsākos un drošākos evakuācijas ceļus, kas norādīti ar izgaismotām avārijas izejas zīmēm, uzlīmēm un evakuācijas plānu palīdzību.
- Pēc evakuācijas pedagogi sniedz informāciju atbildīgajai objekta amatpersonai par evakuētajiem izglītojamajiem.
- Ja nepieciešana vispārēja evakuācija, cilvēku uzskaiti veiks direktors vai tā nozīmēta persona.
- Ja nepieciešams un tas nerada tiešus draudus, direktora norīkots darbinieks dadas atpakaļ ēkas telpās sameklēt palikušos darbiniekus, izglītojamos vai apmeklētājus.
- Pēc evakuācijas direktora norīkots darbinieks apsargā, novēro ieejas, lai ēkā neiekļūtu nepiederīgas personas līdz operatīvo dienestu ierašanās brīdim.
- Nepieciešamības gadījumā direktora norīkota persona, norāda evakuētiem cilvēkiem drošu pulcēšanās vietu, kas atrodas objekta esošajā teritorijā vai arī uz Liepājas Centrālākumskolas telpām(Toma iela 19) līdz tālākiem direktora vai atbildīgās personas rīkojumiem.

- Ja evakuācija jāveic mācību stundas laikā, tad izglītojamajiem stingri jāievēro tā pedagoga norādījumi, kurš vada nodarbību.
- Nodarbību laikā, tiešais pedagogs organizē un atbild par konkrētās nodarbības izglītojamo evakuāciju atbilstoši skolas evakuācijas shēmai.
- Ja ugunsgrēks vai atskanējis trauksmes signāls, izcēlies starpbrīdī, un izglītojamie atrodas skolas telpā, tad izglītojamais nekavējoties, steidzīgi pa tuvāko evakuācijas ceļu pamet skolas telpas un dodas uz drošu pulcēšanās vietu.
- Evakuācijas ceļos kustība notiek tikai vienā virzienā, nevajag pārvietoties pretēji kustībai.
- Ja kāds cilvēks paklupis, centieties viņu piecelt un palīdziet tālākajā evakuācijā.
- Pēc evakuācijas izglītojamais nedrīkst iejet objekta ēkā līdz brīdim, kamēr direktors vai tā norīkota persona nav saņēmusi atļauju no VUGD vai Apsardzes dienesta. Par nodarbību atsākšanu direktors vai tā norīkota persona paziņo vienkopus visiem evakuētajiem cilvēkiem.

8.5. Individuālie aizsardzības pasākumi ugunsgrēka gadījumā

- Ja ugunsgrēka laikā gribat iziet no telpas, vispirms pārbaudiet durvis. Ja sataustat durvis un jūtat, ka tās ir karstas, neveriet tās valā. Tas var nozīmēt, ka uguns plosās telpa tieši aiz durvīm. Atverot durvis, liesmas momentā ieklūs telpā. Aizvērtas durvis var kalpot par drošu aizsegū no uguns un var pasargāt Jūs, kamēr ierodas palīdzība.
- Ja durvis karstas, iespēju robežās aizbāziet spraugas. Šim nolūkam vislabāk kalpos viss, kas pa rokai, piemēram, mitri dvieļi, apģērba gabali vai citi materiāli.
- Ja telpa ir pilna ar dūmiem, rāpojiet uz logu. Mazliet atveriet to. Atverot logu pilnīgi, Jūs radīsiet papildus caurvēju, kas veicinās dūmu pieplūdumu telpā.

- Turieties zemu pie loga. Tas ļaus Jums elpot svaigu gaisu no ārpuses un izvairīties no dūmiem, kas lēnām piepildīs telpu.
- Tikai galējās nepieciešamības gadījumā atveriet logu pilnīgi vai izsiet stiklu. Taču šādā gadījumā dūmi var iekļut telpā arī no ēkas ārpuses. Turklat, ja logs būs izsists, Jums vairs nebūs iespēju to aiztaisīt.
- Ja piedūmotā telpā esat zaudējis orientāciju, ir jānoguļas uz grīdas un jāsauc pēc palīdzības. Uz grīdas apmēram 10-15 cm slānī būs elpošanai derīgs gaiss un tādējādi cilvēks varēs ilgāk palikt dzīvs.
- Ja atrodaties pirmajā stāvā un varat pa logu izķūt drošībā - dariet to. Ja atrodaties augstāk par pirmo stāvu, pēc iespējas ilgāk atturieties no lēmuma izlēkt, lai neiegūtu traumas, lecot no bīstama augstuma.
- Ja nevarat izķūt no telpas, mēģiniet radīt troksni, lai pārējie zinātu, kur Jūs atrodaties. To vislabāk darīt, sitot kopā dazādus priekšmetus, nevis kliedzot, jo ir svarīgi taupīt gaisu elpošanai. Arī vicinot pa logu dvieli vai aizskaru, Jūs pieversīsiet uzmanību savai atrašanās vietai.
- Ja telpas durvis nav karstas, mazliet paveriet tās un palūkojaties, vai ārpusē nav dūmu un uguns. Kad atstājat telpu- aizveriet durvis. Tas mazinās uguns izplatību un aizsargās Jūsu īpašumu.
- Neaizmirstiet paņemt atslēgas. Ja visi evakuācijas ceļi būs slēgti un nevarēsiet ēku pamest, Jums vajadzēs atslēgu, lai atgrieztos telpā, kas kļūs par Jūsu drošāko patvēruma vietu, kā arī lai atslēgtu telpu pēc ugunsdzēsēju norādījuma.
- Ja iespējams, aizsedziet degunu un muti ar kādu mitru materiālu, lai ar karsto gāzu maisījumu neapdedzinātu plaušas.
- Ja Jums aizdegas drēbes nekrītiet panikā un neviciniet rokas, jo tas tikai veicinās liesmu izplatīšanos. Šādā gadījumā apstājieties, nogulieties uz zemes, sāciet vartīties uz priekšu un atpakaļ. Ja pie rokas ir sega (galējās nepieciešamības gadījumā mētelis) aptiniet to sev apkārt.
- Ja ieraugāt, ka kādam citam ir aizdegušās drēbes, nepieņemiet to par pašsaprotram, ka viņš zina, kā rīkoties. Vispirms paziņojiet, ka viņam deg drēbes, tad nogrūdiet viņu pie zemes un ripiniet uz priekšu un atpakaļ, kamēr liesmas apdziest. Rīkojieties ātri. Liesmu slāpēšanai var noderēt sega, Jūsu žakete vai kāds cits apģērba gabals.
- Neejet atpakaļ ēkā, kamēr VUGD to nav atlāvuši.
- Visiem darbiniekiem vajag iepazīties ar savas darba vietas ēkas plānojumu, evakuācijas ceļiem un izejām, esošo ugunsdzēsības inventāru, sakariem un ugunsgrēka atklāšanas un

trauksmes signalizācijas sistēmas trauksmes pogu izvietojumu.

- Darbinieki rīkojas pēc iepriekšminētajiem norādījumiem neatkarīgi no gadalaika, meteoroloģiskajiem apstākļiem, diennakts laika u.c.

8.6.Kārtība, kādā tiek evakuēti cilvēki ar īpašām vajadzībām, un pasākumi evakuācijas nodrošināšanai

Personu ar īpašām vajadzībām evakuācijas nodrošināšanai, objektā jābūt nepārprotami skaidrai un pieejamai informācijai, cik izglītojamajiem, pasniedzējiem, arī apmeklētājiem, ar veselības traucējumiem būs nepieciešama palīdzība evakuācijas gadījumos. Cilvēku ar veselības traucējumiem evakuācijai, ārkārtas gadījumos nedrīkst izmantot liftu- platformu. Organizējot cilvēku ar veselības traucējumiem evakuāciju, jāņem vērā faktors – saasināta psihoemocionālā līdzsvara stabilitāte. Cilvēku ar īpašajām vajadzībām evakuāciju veic direktora norīkotas personas, saglabājot maksimāli iespējamo emocionālo un fizisko noturību.

Tāpat kā citu cilvēku evakuācijā norīkotās personas, norāda evakuētiem cilvēkiem drošu pulcēšanās vietu drošā attālumā līdz tālākiem rīkojumiem. Tuvākā droša pulcēšanās vieta atrodas objekta esošajā teritorijā vai arī Liepājas Centra sākumskolas telpās(Toma iela 19) līdz tālākiem direktora vai atbildīgās personas rīkojumiem.

8.7.Tehnoloģisko iekārtu un inženiertīklu darbības apturēšanas kārtība

Objektā nekāds tehnoloģiskais process netiek veikts.

8.8.Elektroinstalācijas, elektroiekārtu un elektroierīču atvienošanas kārtība

Elektroapgāde notiek no pilsētas elektrotīkla uz noslēgtā līguma ar AS „Latvenergo” (līguma slēdzējs- PIKC LMMDV).

Atslēgt elektroiekārtas var atbildīgā persona par ugunsdrošību un objekta dežūrējošais personāls.

Kopā objektā atrodas 3 elektrības sadales skapji, kas apzīmēti ar zīmi

1.stāvs:

- ➔ gaiteņa kreisajā pusē;

2.stāvs:

- ➔ gaiteņa kreisajā pusē;

Ēkas galvenais elektropadeves atslēgšanas mehānisms atrodas ēkas iekšpusē- ieejot pa gelvanajām durvīm kreisajā pusē zem kāpnēm.

Elektroiekārtu atvienošana (jebkura iekārtu elektroenerģijas ražošanai, pārvadei, pārveidei, sadalei vai patēriņam):

- ◆ elektroiekārtas no strāvas jāatvieno, ja saņemta informācija par tuvojošos vētru, negaisu vai zemestrīci;
- ◆ elektroiekārtas no strāvas jāatvieno, ja iekārta ir bojāta (vadu izolācija u.tml.).
- ◆ iekārtas atvieno saskaņā ar ražotāja vai importētāja izsniegto tehnisko pasi vai lietošanas noteikumiem.
- ◆ iekārtas drīkst atvienot vienīgi objekta dežurants, atbildīgā persona vai atbildīgais par ugunsdrošību.

8.9.Ugunsdrošībai nozīmīgo inženiertehnisko sistēmu (tai skaitā UAS) iedarbināšanas kārtība

- Objekts aprīkots ar šādām inženiertehniskām sistēmām:
 - automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma analogo adrešu sistēma.
- Ugunsaizsardzības sistēmas trauksmes signālu vai signālu par sistēmas bojājumu pārraida uz paneli (atrodas 1.stāvā dežuranta telpā), kuru pastāvīgi (darba dienās no plkst. 8.00-20.00) uzrauga instruēta persona- dežurants, kura attiecīgi ir apmācīta par UAS darbspēju. Objektā pie uztveršanas, kontroles un indikācijas UAS iekārtas(paneļa), kas atrodas dežuranta telpā objekta 1.stāvā uzglabā:
 - UAS tehnisko projektu vai atbildīgās personas apstiprinātu minētā dokumenta kopiju;
 - UAS pieņemšanas aktu un tam pievienotos dokumentus vai atbildīgās personas apstiprinātas minēto dokumentu kopijas;
 - UAS aizsargājamo telpu (zonu) sarakstu vai grafisku aizsargājamo zonu attēlojumu telpās;
 - UAS iedarbošanās gadījumu un bojājumu uzskaites žurnālu (MK not.nr. 238 9.pielikums).

8.10.Ugunsdzēsības līdzekļu izmantošanas kārtība

- **Aizliegts** dzēst ar ūdeni vai gaisa putu ugunsdzēsības aparātiem elektriskos tīklus un iekārtas, ja tās atrodas zem sprieguma. Pirms dzēšanas atvienot no sprieguma!
- Ja ugunsgrēks ir tikai pašā sākuma stadijā, ar atbildīgās personas norīkotie un apmācītie darbinieki var mēģināt to nodzēst ar ugunsdzēsības aparātiem.
- Lai pielietotu dažādu tipu ugunsdzēsības aparātus, rīkojieties atbilstoši instrukcijai, kura atrodas uz aparāta korpusa.

Pulvera ugunsdzēšamā aparāta izmantošana:

- aparāti sastāv no hermētiska korpusa, piepildīta ar ugunsdzēšamo pulveri un korpusā ieskrūvēta palaišanas mehānisma, kam pievienota gumijas šķūtene vai speciāls uzgalis pulvera izplūdei;
- korpusā ir pastāvīgs no 8-15bar spiediens, ko uzrāda monometra rādītājs, atrodoties skalas zaļās zonas vidusdaļā. Aparāts vērtējams, kā nederīgs, ja indikatora rādītājs atrodas skalas sarkanajā zonā;
- lai iedarbinātu palaišanas mehānismu, jāizvelk sprosttapa, jāatbrīvo šķūtenīte un jātur pēc iespējas tuvāk pie uzgaļa, nospiežot sviru tiek padots pulveris. Atlaižot sviru, pulvera padeve tiks pārtraukta;
- gumijas šķūtene paredzēta pulvera strūklas efektīvai vadīšanai dzēšot uguni. Iedarbinot aparātu tā stingri jātur, lai darbības laikā tā neizrautos no rokas, tādējādi samazinot dzēšanas efektivitāti, mērķējot uz liesmas avotu;
- aparāta korpusa stāvoklim darbības laikā jābūt vertikālam;
- ugunsdzēšamā aparāta šķūteni aizliegts vērst pret cilvēku.

Ogļskābās gāzes ugunsdzēšamā aparāta izmantošana:

- pagriezt izplūdes uzgali-taurīti uguns virzienā;
 - izvilkkt drošības gredzenu;
 - saspiezt rokturus;
 - aparāta darba stāvoklis – vertikāls!
 - taures gals nedrīkst būt tuvāk par 1 m no degošā objekta;
 - no sprauslas zem spiediena sāks izplūst ogļskābā gāze, kas dzēsīs uguni;
 - dzēšanas laikā aparātu turēt aiz roktura, turot aiz caurules iespēja gūt apsaldējumus;
 - ugunsdzēšamā aparāta izplūdes uzgali-taurīti aizliegts vērst pret cilvēku.
- Ugunsdzēsības apārats iztukšojas dažu sekunžu laikā (atkarībā no ta tilpuma: 3-10 sekundes), tāpēc jārīkojas ātri un precīzi;
 - Ja ugunsgrēka izcelšanās vietā atrodas vairāki cilvēki un ir pieejami vairāki ugunsdzēsības aparāti, efektīvāk ir dzēst no vairākiem aparātiem vienlaicīgi, nevis pēc kārtas ņemot vienu aparātu pēc otra;
 - Ja ugunsgrēks jau ir izcēlies pirms vaiākam minutēm un telpas ir piedūmotas, darbiniekam nekavējoties jāpamet telpas, nemēģinot ugunsgrēku dzēst.
 - Ugunsgrēka dzēšanu organizē atbildīgais par ugunsdrošību objektā vai cita nozīmēta atbildīga persona;
 - Darbiniekiem nav pienākums obligāti dzēst ugunsgrēku, jo nepieredzējis cilvēks šādos

apstākļos ātri var nonākt upura lomā.

8.11.Materiālo vērtību evakuācijas kārtība

Ugunsgrēka gadījumā prioritāte ir cilvēku evakuācijai, savukārt materiālo vērtību evakuācijas nepieciešamību atbildīgā persona var noteikt karā atsevišķā gadījumā, ņemot vērā negadījuma apstākļus.

Materiālo vērtību evakuāciju organizē tikai tad, ja tas netraucē cilvēku evakuācijai un saņemta VUGD atļauja. Materiālās vērtības vienkopus tiek evakuētas no apdraudētās zonas un pārvietotas uz neapdraudētu teritoriju objekta iekštelpās, bet nepieciešamības gadījumā uz drošu pulcēšanās vietu vai sliktu meteoroloģisko apstākļu dēļ uz Liepājas Centrā sākumskolas telpās(Toma iela 19). Direktors norīko personu vai personas, kuras veiks evakuēto materiālo vērtību uzskaiti un tālāko apsardzi. Norīkotās personas nedrīkst tikt iesaistītas cilvēku evakuācijā vai ugunsgrēka dzēšanā. Evakuēto materiālo vērtību apsardze jāveic līdz brīdim, kad materiālās vērtības drīkst atgriezt objekta telpās vai pārvietot uz citām telpām,

9. PIELIKUMI

1. Ūdens ugunsdzēsības hidrantu atrašanās shēma
2. Rīkojums par personām, kuras drīkst izmantot ugunsdzēšanas līdzekļus ugunsgrēka dzēšanai.
3. Rīkojums par objektā atbildīgo personu par ugunsdrošību.
4. Instrukcija dežurantam, kura uzrauga UAS.